

پیدا و پنهان نشست سازمان همکاری اسلامی با محوریت معامله قرن

نمایش همدردی در جده!

شیراز گلزاری

یک هفته از اعلام رسمی معامله قرن توسط دونالد ترامپ می‌گذرد و همچنان شاهد واکنش‌های مختلف به این موضوع هستیم. بخش عمده‌ای از کشورهای منطقه و طیفی از کشورهای اسلامی واقع در آفریقا، واکنش تند و منفی به این طرح داشتند و در مقابل برخی دیگر از کشورهای عربی و اسلامی موضع سکوت را انتخاب کردند و هیچ اظهارتی در این خصوص ارائه نکردند؛ حتی اظهارات مقامات آنها به حدی فاقد درون‌مایه سیاسی بود که نمی‌توان از آنها به عنوان یک موضع‌گیری مشخص نام برد. در این یک هفته که واکنش‌های مختلفی به طرح معامله قرن را شاهد بودیم، اسرائیلی‌ها تا حدود زیادی به تماشای میدان و صحنه سیاسی پس از اعلام طرح مذکور مشغول بودند. در این میان استمرار تظاهرات جوانان فلسطین در شهر الخلیل برای مدت ۱۲ ساعت باعث شد تا سربازان اسرائیلی از ادامه حضور در این شهر خسته شوند و پیشنهاد استراحت دقیقه‌ای را به فلسطینی‌ها دادند! این درگیری که از اواسط روز یکشنبه شروع شده بود به نوعی واکنش جوانان فلسطینی

به طرح معامله قرن بود که مقامات امنیتی رژیم صهیونیستی را نگران کرده است. در این میان اما احزاب مختلف یهودی در باره اهمیت منطقه غور اردن و شهر کس‌ساز‌ها به عنوان یک عمق استراتژیک برای اسرائیل و نیز در باره ضرورت حاکمیت این رژیم بر بخش‌هایی از کرانه باختری توافق نظر دارند؛ اما در سال‌های اخیر اعلام الحاق این مناطق به اراضی اشغالی، اینکه پیش از این انتخابات پارلمانی باشد، یا پس از انتخابات نظر وجود دارد. احزاب چپ اسرائیل از اجماع بر سر الحاق مناطق غور اردن و بخش‌هایی از کرانه باختری به اراضی اشغالی مستثنی هستند و رهبران آنها با هر گونه اقدامات یکجانبه دولت اسرائیل مخالف بوده و پیشنهاد داده‌اند که حاکمیت و الحاق شهر کس‌ها از طریق مذاکرات و حل و فصل سیاسی با تشکیلات خودگردان فلسطین انجام شود. این در حالیست که اردن تمام این مسائل را به خوبی می‌داند و زیر نظر دارد؛ اما هیچ واکنشی در این خصوص انجام نمی‌دهد.

سازمان همکاری اسلامی منهای تهران!

اینکه چرا اردن هیچ واکنشی به اظهارات مقامات اسرائیل و نیت آنها برای الحاق دره اردن به سرزمین‌های اشغالی نشان نمی‌دهد، به صورت

واضح گویای این است که با توجه به ارتباط‌های عمیق پادشاه فعلی اردن (عبدالله دوم) با بریتانیا و کشورهای غربی، نمی‌توانیم انتظار موضع‌گیری تند و البته آشکار از این کشور داشته باشیم. از طرفی دیگر، باید بدانید که اردن تولیت بیت‌المقدس را به عهده دارد که همین موضوع این کشور را در میان سایر دولت‌های خلیج در پرونده فلسطین متمایز تر می‌کند؛ چرا که بیش از ۶۰ درصد فلسطینی‌هایی که توسط اسرائیل از سرزمین‌های خود رانده شدند و سازمان ملل با صدور قطعنامه بر مساله آواره شدن فلسطینی‌ها مهر تأیید زد، در اردن حضور دارند و تمام آنها شناسنامه اردنی دریافت کرده‌اند. سکوت اردن اما آخرین موضع منفعلانه یک کشور اسلامی در مورد طرح معامله قرن نبوده و نخواهد بود؛ بلکه آنچه در جده اتفاق افتاد هم نوعی از یک سکوت منفعلانه به حساب می‌آید. نشست فوق‌العاده سازمان همکاری کشورهای اسلامی که روز گذشته (دوشنبه) در جده برگزار شد، یکی دیگر از کشنگری‌های دولت‌های اسلامی در مورد معامله قرن به حساب می‌آید؛ به صورتی که دور روز پیش (شنبه) جلسه اتحادیه عرب (در سطح وزرا) برگزار و در نهایت با محکوم کردن معامله قرن به پایان رسید و روز

اینکه چرا اردن هیچ واکنشی به الحاق دره اردن به سرزمین‌های اشغالی نشان نمی‌دهد، به صورت واضح گویای این است که اردن ارتباط‌های عمیق پادشاه فعلی اردن (عبدالله دوم) با بریتانیا و کشورهای غربی، نمی‌توانیم انتظار موضع‌گیری تند و البته آشکار از این کشور می‌شود

گذشته هم اعضای سازمان همکاری اسلامی جلسه‌ای با محوریت معامله قرن داشتند که مجدداً با اتخاذ چند موضع ضد و نقیض به پایان رسید. این جلسه در حالی در جده برگزار شد که از میان کشورهای عربی، عربستان سعودی، امارات و مصر از طرح معامله قرن حمایت کرده‌اند و جالب اینجاست که موضع عربستان (به عنوان کشوری که دبیرخانه و دفتر مرکزی سازمان همکاری اسلامی در آن قرار دارد)، یک موضوع غیر شفاف به حساب می‌آید. به عنوان مثال «فیصل بن فرحان»، وزیر خارجه عربستان سعودی طی سخنانی، تنها خواستار اعلام همبستگی با ملت فلسطین و حل

وفصل عادلانه قضیه این کشور شد. همچنین خواستار راه‌کاری عادلانه برای تحقق حقوق ملت فلسطین و تشکیل کشوری مستقل به پایتختی قدس شرقی شد که باید تمام این اظهارات را یک نوع موضع تکراری و قدیمی به حساب بیاوریم. دوگانگی عربستان سعودی زمانی مشخص می‌شود که این کشور با پیغام‌های متعدد تل تل آویو و ایالات متحده و همچنین با جلوگیری از ناآرامی بحرین (به عنوان دولت همسایه با ریاض)، سعی می‌کند تا به هر ترتیب که شده خود را در پشت پرده معامله قرن پنهان کند. سعودی‌ها از گذشته تاکنون طلا به‌دار رهبری جهان اسلام و دنیای عرب هستند و به همین دلیل نمی‌خواهند نقششان در معامله قرن کاملاً مشخص باشد یا نام سعودی‌ها در این پرونده بر سر زبان‌ها بیفتد. این روند را امارات متحده عربی هم در پیش گرفته است؛ «انور قرقاش» وزیر مشاور در امور خارجه امارات که در جده حضور داشت بدون اشاره به انتقاد دولت این کشور از معامله قرن، بر حمایت تاریخی و دائمی امارات از قضیه فلسطین و حقوق مشروع این کشور تأکید کرد. از طرفی دیگر «یوسف بن احمد العثیمین» دبیر کل سازمان همکاری اسلامی اعلام کرد که این سازمان از تشکیل دولت فلسطین در سرزمین‌های فلسطین در حمایت قدس شریف حمایت می‌کند. وی افزود: قضیه فلسطین، در صدر اولویت‌های سازمان همکاری اسلامی قرار دارد و ما تا زمانی که نمی‌توانیم به راه‌حل‌های متکی بر قطعنامه‌های بین‌المللی و طرح ابتکار صلح عربی متعهدیم و از هر گونه تلاش بین‌المللی برای حل و فصل مسئله فلسطین تا دستیابی به صلحی فراگیر حمایت می‌کنیم. این در حالیست که عربستان از رانه ویزا به نمایندگان ایران برای شرکت در این نشست خودداری کرد و نشان داد که فضای رابطه ریاض و تهران در مورد معامله قرن تا چه حدی غبار آلود است!

فعالیت بیش از حد کوشنر!

یکی از موضوع‌های بسیار مهمی که از هفته پیش (از زمان اعلام معامله قرن توسط ترامپ) تاکنون بیش از اندازه خودنمایی می‌کند، مانور رسانه‌ای

نمایشی که در جده با عنوان نشست سازمان همکاری اسلامی برگزار شد، بارها و بارها با عناوین دیگر برگزار شده که خروجی خاصی نداشته است؛ تا جایی که این انفعال باعث شد فلسطین دست به تشکیل کمیته عالی مقابله با معامله قرن در غزه بزنند

«جراد کوشنر» است. از زمانی که این طرح اعلام شده تا به امروز، بارها و بارها شاهد اظهار نظر‌هایی در پی داماد و مشاور دونالد ترامپ بودیم؛ تا جایی که کوشنر دوروز پیش رسماً اعلام کرد که فلسطینی‌ها بیش از حد تمارض می‌کنند و اصلاً آنگونه که می‌گویند اوضاع وخیم نیست. کوشنر روز گذشته هم در گفت‌وگو با شبکه خبری سی‌ان‌ان اظهار کرد که تا زمانی که فلسطینی‌ها به شروط تعیین شده در طرح ارائه شده از سوی دونالد ترامپ پایبند نباشند اسرائیل نباید ریسک به رسمیت شناختن آنها به عنوان یک کشور را بپذیرد. اینکه او چرا تا به این حد سنگ اسرائیل را بر سینه می‌کوبد، ریشه در یهودی بودن کوشنر و حسن تعلق به اسرائیل دارد؛ اما واقعیت امر این است که حتی موافقان آمریکا و دولت ترامپ در اروپا هم معتقدند طرح معامله قرن یک کاپیتالاسیون قرن بیست و یکمی است که همه چیز را از فلسطینی‌ها گرفته و به رژیم صهیونیستی داده است؛ اینکه تا چه حد کشورهای عربی و نشست‌های آنها مانند اتحادیه عرب یا سازمان همکاری اسلامی می‌تواند در راستای جلوگیری از معامله قرن مفید باشد یا اینکه مسیر آن را تغییر دهد موضوعی است که نمی‌توان به آن خوش بین بود. نمایشی که در جده (تحت عنوان نشست سازمان همکاری اسلامی با محوریت معامله قرن) برگزار شد، بارها و بارها با عنوان و موضوعات دیگر برگزار شده که خروجی خاصی نداشته است؛ تا جایی که این انفعال باعث شد احزاب و جریان‌های اصلی فلسطین دست به تشکیل کمیته عالی مقابله با معامله قرن در غزه بزنند.

برشی از گزارش گاردین در مورد مواضع این روزهای اردوغان
تلاش برای احیای پان اسلامیسیم
 رئیس‌جمهوری ترکیه خود را به عنوان قهرمان احیای پان‌اسلامیسیم معرفی کرده و خاری در چشم دوستان و دشمنان شده است. روزنامه گاردین در مطلبی به موضع رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه در خصوص مسائل منطقه پرداخته و او را فردی توصیف کرده که باورهایش را صریحاً بیان می‌کند و چه در برابر دوستان و چه دشمنانش، به چیزی که می‌گوید پایبند است. گاردین در این باره می‌نویسد: واکنش کشورهای مهم عربی به طرح صلح نامتوازن خاورمیانه دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا که هفته گذشته از آن رونمایی شد، سکوت یا همراه با هراس از انتقاد صریح بود. به نظر می‌رسد که رهبران مصر، عربستان و امارات پیش از آن که متحد مضحک خود در کاخ سفید اناراحت کنند، فلسطینیان را ترک خواهند کرد. با این حال یک رهبر منطقه‌ای بر موضع خود پافشاری کرد. رجب طیب اردوغان از چیزی که آن را تصفیه‌ای می‌داند، خشمگین است. او به دست اسرائیل می‌داند، خشمگین است. او گفته است، دادن قدس به اسرائیل کاملاً غیرقابل پذیرش است. این اقدام از حقوق فلسطینیان چشم‌پوشی می‌کند و با هدف قانونی کردن اشغال اسرائیل صورت می‌گیرد. او همچنین سکوت عرب‌ها را قتل‌بار دانسته است. اردوغان مدت‌ها خود را به عنوان قهرمان جنبش فلسطینیان مطرح کرده است. این موضع رایج میان حامیان مسلمان سنی محافظه‌کار حزب عدالت و توسعه اوست. او این موضع را در خصوص حماس، گروهی اسلامی که بر غزه حکومت می‌کند و اسماعیل هنیه، رهبر این گروه نیز دارد. اردوغان همچنین حامی اخوان المسلمین، جنبشی اسلامی و اصل‌نامصری است که حماس نیز از شاخه‌های آن است. او پس از برکناری محمد مرسی، رئیس‌جمهوری وقت مصر و وابسته به اخوان المسلمین در کودتای ارتش در سال ۲۰۱۳، موضعی مخالف این کشور اتخاذ کرد. دیدگاه‌هایی که با قطر مشترک است، به دشمنی او با پادشاهی‌های مستبد حوزه خلیج فارس که نگران نفوذ اخوان المسلمین هستند، دامن زده است. اردوغان که اکنون حدود ۲۰ سال از حضورش در قدرت می‌گذرد، در واقع خود را رهبری برای همه مسلمانان نشان می‌دهد.

او سال گذشته میلادی در نظر سنجی مرکز مطالعات استراتژیک اسلامی اردن با نفوذترین مسلمان جهان لقب گرفت. این نقش با سیاست خارجی ملی گرایانه و به اصطلاح عثمانی او کاملاً تطابق دارد. اردوغان به شدت صریح‌الحن است و این صفت او گاهی با اهانت همراه است اما دست کم او به چیزی که باور دارد، پایبند است و چیزی را می‌گوید که در ذهن دارد. این سیاست احیا و گسترش نفوذ منطقه‌ای ترکیه است که اردوغان را وارد درگیری بزرگتری با غرب می‌کند. اعتراض او به ترامپ بر سر فلسطین از جنس اقدام ترکیه در سوریه و لیبی و همکاری‌اش با روسیه و ایران و درگیری‌های معمولش با اتحادیه اروپا است. شاید اردوغان به دنبال نتایج نامطلوب انتخاباتی اخیر امیدوار است که با تقویت وجهه بین‌المللی ترکیه محبوبیت داخلی خود را باز یابد اما محتمل تر این است که در دورانی که مسلمانان از ادلب و طرابلس تا عدن و آسام و سینگاپور کیناک در درگیری‌های جهانی متعددی گرفتار هستند، پیام احیای پان اسلامیسیم او خالصانه است. اردوغان هر انگیزه‌ای که داشته باشد، در اروپا و آمریکا بیشتر به چشم یک دردرساز به او نگاه می‌شود و این دردرساز در حال نزدیک‌تر شدن به خانه آن هاست.

اقدام ترکیه برای نفوذ در اکتشاف منابع انرژی در مدیترانه شرقی که توافقی جنجالی با دولت وفادار ملی لیبی آنر تقویت می‌کند، یونان، قبرس و متحدان آن‌ها در اتحادیه اروپا را خشمگین کرده است. بعید است که انتقاد اردوغان از طرح صلح ترامپ آخرین حرفش در این خصوص باشد. در سال ۲۰۱۸ او نیروهای امنیتی بی‌رحم اسرائیل را به استفاده از روش‌هایی مانند روش‌های نازی‌ها علیه برادرانش در غزه متهم کرد اما این روند باز هم ادامه خواهد داشت.

شر و سفت و سخت جانسون برای مذاکره با اتحادیه اروپا

نخست‌وزیر انگلیس روز گذشته (دوشنبه) شروط خود را برای مذاکره با اتحادیه اروپا اعلام و تأکید کرد که حتی اگر نتواند به توافق تجاری دلخواهش دست یابد، بریتانیا باز هم پیشرفت خواهد کرد. به گزارش خبرگزاری رویترز، بوریس جانسون، نخست‌وزیر انگلیس پس از آنکه روز جمعه خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا را جشن گرفت، از سخنرانی برای مطرح کردن پیام خود استفاده کرده پیامی دل‌بر اینکه برگزیت برای وی یعنی استقلال اقتصاد را رونق می‌دهد. بریتانیا و اتحادیه اروپا تا پایان سال جاری میلادی، زمانی که دوره گذار پایان می‌یابد، فرصت دارند تا به توافقی درباره تجارت و روابط آینده‌شان دست یابند؛ موضوعی که لندن و بروکسل هر دو تأکید دارند که می‌خواهند آن را انجام دهند؛ اما با شرایط کاملاً متفاوت. جانسون در این سخنرانی گفت که اگر اتحادیه اروپا نتواند توافق تجاری که تجارت کالا بدون

مسکو: ترکیه هیچ اطلاعی از تحرکات در ادلب به روسیه نداده است!

مرکز روسی نظارت بر آشتی سوریه در واکنش به تبادل آتش میان نیروهای ترکیه و سوریه، گفت: ارتش ترکیه به مسکو درباره تحرکاتش در «ادلب» اطلاع نداده بود. به گزارش ان‌ان‌اس، مرکز روسی نظارت بر آشتی سوریه در ادلب تأکید کرد: شب گذشته بود که ارتش ترکیه بدون اطلاع دادن به روسیه، وارد مناطق کاهش تنش در ادلب شد و به همین دلیل تحت حملات هوایی جنگنده‌های سوریه به مواضع تکفیریه‌ها در سراقب، قرار گرفت. گفتنی است، در حملات اخیر جنگنده‌های سوریه به سراقب شماری از نظامیان ترکیه کشته و زخمی شدند.

نخست‌وزیر خارجه اسبق آمریکا بامداد دوشنبه در پاسخ به انتشار برخی شایعات در مورد نامزد شدنش برای انتخابات ۲۰۲۰ گفت: این اخبار کاملاً جعلی و نادرست هستند. جان کری در پیامی توئیتری نوشت: همانطور که به خبرنگاران گفتم، من قطعاً وارد رقابت انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ نخواهم شد و هر گزارشی در غیر این صورت کاملاً نادرست است. وی همچنین نوشت: من افتخار می‌کنم که با دوست خوبم «جو بایدن» که قصد دارد با پیروزی در انتخابات ترامپ را شکست دهد، همکاری کنم. کری در ادامه افزود: من متقدمم بایدن رئیس‌جمهوری است که کشور مادر حال حاضر به شدت به آن احتیاج دارد، زیرا من وی را بسیار خوب می‌شناسم. در این میان تارنمای آمریکایی آکسیوس گزارش داد: نظر سنجی جدید روزنامه واشنگتن پست و شبکه بی‌سی‌ام‌ان نشان می‌دهد ۵۰ درصد از رای دهندگان واجد

خبر

جان کری: از بایدن حمایت می‌کنم، اما نامزد انتخابات نمی‌شوم

شرایط در این نظر سنجی، بایدن را نامزد محبوب انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ می‌دانند. در این نظر سنجی ترامپ از نظر میزان محبوبیت، مورد حمایت ۴۶ درصد از رای دهندگان قرار داشت. همچنین اشاره شده که ترامپ پایین‌ترین میزان مقبولیت شغلی به عنوان رئیس‌جمهور را نسبت به روسای جمهوری آمریکا در ۷۵ سال گذشته داشته است.

در خواست نخست‌وزیر مکلف عراق از تظاهرکنندگان

نخست‌وزیر مکلف عراق از تظاهرکنندگان کشورش خواست که از درگیری و اختلافات دوری گزیده و به مفسدین فرصت ندهند تا عقر به‌های ساعت را به عقب برگردانند. سومر به نیوز گزارش داد، محمد توفیق علاوی، نخست‌وزیر مکلف عراق در صفحه کاربری خود در توئیتر نوشت: تظاهرات ملت عراق در مخالفتش با اکثریت طبقه سیاسی که کشور را به این سطح از بدبختی رسانده نتایج چشمگیری به همراه نداشته است. مهم‌ترین این دستاوردها تدوین قانون جدید انتخابات، ماهیت جدید کمیسیون انتخابات و کنار زدن نامزدهای احزاب برای بر عهده گرفتن پست نخست‌وزیری است. وی افزود: در پی این مساله، گروهی از نمایندگان مستقل در پارلمان که تعدادشان حدود ۱۷۰ تن می‌شد به خواسته‌های تظاهرکنندگان پاسخ دادند و نام پنج نامزد که اسامی و تصاویرشان در میدان اعتراضات در عراق مطرح شده بود را برگزیدند. علاوی اشاره کرد، ترسانک‌ترین چیزی که فاسدان از آن ترس دارند پایان سهمیه بندی سیاسی است.

